

Begrazing natuurgebieden door runderen

Inleiding

overzicht van bruikbare publicaties bij de deelvragen.

Staatsbosbeheer wil met een vaste rundveehouder vee inzetten voor het beheer van natuurgebieden. Studenten hebben onderzocht hoe een stuk natuurgebied rendabel is te maken met behoud van de huidige flora en fauna. Er is hierbij alleen gekeken naar beheer met runderen. De studenten moeten met de volgende zaken rekening houden: recreanten; vee opstallen? Ja of nee en zo ja hoe? Door het gebied loopt een stroompje en er is een waterpartij. Het vee mag hier niet in komen. Het dossier geeft een

Natuurbegrazing

Begrazing van natuurterreinen is belangrijk in Nederland. In 1982 werd voorzichtig gestart met Schotse Hooglanders op de Imbos (Veluwezoom). Daarna stroomde Nederland snel vol met grote grazers. Er is op ruime schaal geëxperimenteerd met vooral runderen en paarden.

- » Vragen en antwoorden over natuurlijke begrazing (brochure FREE, 2014)
- » Van kuddebeheer tot kleine waterteunisbloem : beheervragen op Tiengemeten (scriptie VHL, 2013)
- » Slim begrazen voor de heidefauna! (artikel Vakblad bos natuur landschap, 2013.)

Terwijl koeien uit het agrarische landschap verdwijnen, zijn zij in natuurgebieden steeds vaker te zien. Op de Veluwe loopt inmiddels een bonte verzameling aan runderrassen. Wat bezielt natuurbeheerders om deze liefhebbers van sappig gras de schrale bossen in de heidevelden op te sturen? En wat levert het op?

- » Zoektocht naar het ideale rund :

Natuurdoelstellingen

In zes artikelen in VeeteeltVlees laten Nederlandse en Vlaamse rundveehouders en kuddebeheerders je kennismaken met de inpassing van begrazing in natuurgebied in hun bedrijfsmanagement. Terreinbeheerders van Staatsbosbeheer of van Natuurpunt Vlaanderen vertellen over de natuurdoelstelling.

- » Gestuurde duinbeheerders : Piemonteses en Galloways in natte duinvalleien (Serie natuurbegrazing, deel 1, 2011)
- » Hoogwatervrees : een kudde rode geuzen werkt mee aan de waterhuishouding in Munnikenland (Serie natuurbegrazing, deel 2, 2012)
- » Uiterkerkse driehoek : natuurbegrazing op zilte graslanden bewaart geschiedenis, flora en fauna (Serie natuurbegrazing, deel 3, 2012)
- » Fraai en functioneel natuurbeheer : Schotse-hooglandrunderen in stroomdalgebied zijn natuurbeheerders met vier poten (Serie natuurbegrazing, deel 4, 2012)
- » Ten dienste van weidevogels : bijzondere veenweiden kortgehouden door Aberdeen Angus (Serie natuurbegrazing, deel 5, 2012)
- »

Over dit dossier

Dit dossier van Groen Kennisnet is gemaakt ter ondersteuning van studenten van AOC Terra Groningen in het kader van Regioleren. Studenten gaan bij regioleren aan de slag met een ondernemersvraag in de regio.

- » Staatsbosbeheer
- » AOC Terra Groningen

Organisaties

- » Staatsbosbeheer
- » Natuurvereniging ANLS
- » Stichting Zeldzame Huisdierrassen
- » Levende have
- » FREE Nature
- » Natuurvlees Nederland

Contact

Reageren op dit dossier?
Stuur uw reactie of document naar:
[servicedesk@groenkennisnet.nl](mailto: servicedesk@groenkennisnet.nl)

Meer dossiers vindt u op:
[Groen Kennisnet Dossiers](#)

Laatste wijziging: 22 december 2014

natuurbeheer (artikel in Nieuwe Veluwe, 2011)

- » Zeldzame rassen in het cultuurlandschap (artikel in Zeldzaam huisdier, 2013)

Natuur gaat altijd voor : koeien horen thuis in historisch Drents cultuurlandschap (Serie natuurbegrazing, deel 6, 2012)

Recreanten

Grote grazers vormen inmiddels een vertrouwd beeld in veel Nederlandse natuurgebieden. Jaarlijks ontmoeten miljoenen bezoekers tienduizenden in het wild levende runderen en paarden. Mensen ervaren dit vrijwel overal als positief. Grazers versterken het gevoel van ongerepte, pure natuurbeleving. En bovendien hebben de dieren de afgelopen jaren aan duizenden hectares spectaculaire natuur gewerkt, waar grote aantallen bezoekers van genieten. Maar wat als zo'n dier je plotseling omverloopt? Of je met een welgemikte trap duidelijk maakt uit zijn buurt te blijven? Wie is dan schuldig? Bezoeker of kudde-eigenaar? En belangrijker nog: had dit incident sowieso voorkomen kunnen worden?

- » Grote grazers en publiek (rapport ARK Natuurontwikkeling, 2010)
- » Pas op, grote grazers (artikel in Vakblad natuur bos landschap, 2007)
- » Grote grazers aanvaardbare risico's, 2006
- » Interacties tussen grote grazers en recreanten, 2001

Kosten, verdienmodellen

Natuurbeheer moet wel betaalbaar blijven. Beheerders zijn dan ook op zoek naar alternatieven extra inkomsten te halen uit natuurbeheer.

- » Verkoop van natuurvlees : financiële drager van procesnatuur (artikel in Vakblad natuur en landschap, 2014,
- » Kwaliteitshandboek Natuurvlees, 2014
- » Ondernemerschap in de sector bos, natuur en landschap (Rapport InnovatieNetwerk, 2013)
- » Grazing in nature reserves : from domestication to de-domestication : management of vegetations care for the animals organisation and costs (1998)

Huisvesting, stallen

In welke mate zijn schuilmogelijkheden bij jaarrond begrazen noodzakelijk? Rond die vraag wordt onderzoek gedaan aan het Vlaams Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek. In Nederland ontstond vanuit het idee van jaarrond begrazen de futuristische schuilstal Cattle Cabin.

- » Schuilstallen: noodzaak of overbodig? : nut van schuilmogelijkheden met name in natuurgebieden onderzocht (artikel in VeeteeltVlees, 2013)
- » Hok in wei vaker gebruikt bij weinig schutplaats (Nieuwsbericht Groen Kennisnet, 2013)
- » Cattle Cabin biedt grazers beschutting (artikel in Agrabeton, 2011)
- » Schuilstallen in het buitengebied (Levende have, 2009)